

ชื่อวิทยานิพนธ์ : ศึกษาหลักธรรมที่ปรากฏในวรรณกรรมอีสานเรื่องท้าวหัวค้อหล่อ
 ผู้วิจัย : พระครูอุดมธรรมวิสิฐ (พิมพ์ สุวรรณวงศ์)
 ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

: พระราชรัตนาลงกรณ์, ดร. น.ธ.เอก, ป.ธ. ๔, พท.ศ., พ.ม., ศษ.บ.,
 คม. (บริหารการศึกษา),
 พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)
 : ดร.อิทธิเทพ ผาตา ป.ธ. ๔, พธ.บ., พธ.ม.,
 พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)

วันสำเร็จการศึกษา : ๒ เมษายน ๒๕๕๘

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มุ่งหมายเพื่อ“ศึกษาหลักธรรมที่ปรากฏในวรรณกรรมอีสานเรื่องท้าวหัวค้อหล่อ”โดยมีวัตถุประสงค์ ๓ ประการคือ ๑) เพื่อศึกษาวรรณกรรมพื้นบ้านอีสานและวรรณกรรมอีสานพื้นบ้านเรื่องท้าวหัวค้อหล่อ ๒) เพื่อศึกษาหลักธรรมที่เกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรมที่ปรากฏในวรรณกรรมอีสานพื้นบ้าน เรื่องท้าวหัวค้อหล่อและ ๓) ศึกษาอิทธิพลของหลักธรรมที่ปรากฏในวรรณกรรมอีสานพื้นบ้านเรื่องท้าวหัวค้อหล่อที่มีต่อวิถีชีวิตชาวอีสาน

ผลการวิจัยพบว่า

วรรณกรรม นั้นหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่มนุษย์ตั้งใจหรือตั้งใจเขียนขึ้นมาเพื่อสื่อความหมายกับผู้คนในสังคม มนุษย์เรียนรู้ที่จะเป็นผู้สร้างวรรณกรรมและใช้วรรณกรรมนั้นไปในหลากหลายเป้าหมาย เช่น ใช้เพื่อการเมืองการปกครอง การศึกษาและเศรษฐกิจสังคมหรือแม้กระทั่งใช้เพื่อบันเทิงก็ตาม วรรณกรรมถือว่าเป็นสิ่งที่มนุษย์สามารถที่จะมีได้ และวรรณกรรมนั้นก็อยู่หลากหลายประเภท

วรรณกรรมอีสาน เป็นวรรณกรรมอีสานอีกประเภทหนึ่งที่มีพัฒนาการมาจากการได้รับอิทธิพลของอาณาจักรล้านช้างที่มีความเจริญมาก่อน แต่ต่อมาก็มาแพร่หลายที่ภาคอีสานเราจึงเรียกวรรณกรรมในภาคอีสานว่าวรรณกรรมอีสาน ซึ่งมีอยู่จำนวนมากมายหลายเรื่อง

วรรณกรรมพื้นบ้านอีสานเรื่องท้าวหัวค้อหล่อได้อาศัยรูปแบบพระสุตตันตปิฎกในการดำเนินเรื่อง ใช้ภาษาผู้แต่งได้ใช้ภาษาบาลี และภาษาถิ่นอีสาน องค์ความรู้ที่ปรากฏในวรรณกรรมอีสานหลายเรื่อง เป็นองค์ความรู้ด้านพุทธศาสนาแนวประชาชน และมีการสอดแทรกหลักธรรมเพื่อสั่งสอนให้คนประพฤติปฏิบัติตามเป็นคนดี

หลักธรรมในพระพุทธศาสนา ที่ปรากฏในวรรณกรรมเรื่องท้าวหัวค่อหล่อ ได้แก่ หลักคำสอนเรื่องอริยสัจ ๔ หลักคำสอนเรื่องขันธ ๕ หลักคำสอนเรื่องกรรม หลักคำสอนเรื่องความสามัคคี หลักคำสอนเรื่องความกตัญญู และหลักคำสอนเรื่องความเพียร หลักคำสอนเรื่องกุศลกรรมบถ ๑๐

วรรณกรรมอีสานเรื่องท้าวหัวค่อหล่อมิอทธิพลมีต่อบุคคลในการดำเนินชีวิต ซึ่งสังคมคนอีสานเชื่อว่า ผู้ใดปฏิบัติตามหลักคำสอนของพระพุทธศาสนา ถือว่าบุคคลผู้นั้นเป็นผู้ที่มีมงคล เช่น มีความกตัญญูเลี้ยงดูบำรุงมารดา มีความเมตตารู้จักที่จะให้เสียสละแบ่งปัน และให้เกิดความเพียรพยายาม อดทนต่ออุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นทั้งด้านร่างกายและด้านจิตใจ

Thesis Title : A study on the Buddhist teaching in The I-San literature : Toa Hua Ko Loe

Researcher : Phrakruudomdhammavisid (Pimpa Suvannavong)

Degree : Master of Arts (Buddhist Studies)

Thesis Supervisory Committee

: Phrarachratanalongkorn, Dr. Pali IV, B.Ed., M.Ed., Ph.D.

: Dr. Athithep Phatha, Pali IV, B.A. M.A., Ph.D.

Date of Graduation : 2 April 2015

ABSTRACT

This thesis aims to "education principles that appear in the literature, East Side Story Dame heading the wheel" with 3 objectives: 1) to study literature Northeastern folk and literary Northeast folk story Thao topics for 2 wheels) to study the principles on. moral and ethical values that appear in the Northeast folk literature. Thao with the topic wheels and 3) the influence of the principles contained in the Northeast folk literature on the topic Dame wheel with the lifestyle of the East.

The results showed that

Principle in Buddhism Appeared in the literature about the topic Dame wheel are three factors: (1) doctrine about the situation, including the main Buddha Dharma and Karma 4 5 aggregates defined principles (2) about the moral principles that means. Something valuable, useful As the nature of the mind wills. Is a virtue that is accumulated in the human mind for a long time. A catalyst for human causes, gratitude, love and unity and perseverance, etc. (3) the principles of ethics and morals is like a verbal speech. Honestly, or verbal Speech is a means of livelihood like honest livelihood. Is omitted from the culture of life in the wrong way. No penalty occupations And the goodwill Is the Good Hope Goodwill towards others have a good knowledge and good character.

Eastern literature about the topic Dame wheel influence on people in your life. The Society believes that the East Who follows the teachings of Buddhism by wumbo'd. Is the person who has starred as a nurturing mother gratitude. Have mercy

known to share the sacrifice. And the effort Withstanding various obstacles Occurred both physical and psychological.